బృందావనం

అసలింతకూ నేను బృందావనం వెళ్ళడం ఎలా జరిగిందో చెబుతాను... నాకొక పబ్లిషరు దొరికాడు అంటే మీకది చాలా సాదా విషయంగా తోచవచ్చు, కానీ నేనొక రచయితనని తెలిస్తే అందులోని విశేషమేమిటో మీకు బోధపడక తప్పదు. భక్తుడికి భగవంతుడి పాదాలు ఎలాగో, నిరుద్యోగికి నచ్చిన ఉద్యోగం లభించడం ఎలాగో, అమ్మాయికి అనుకూలమైన సంబంధం రావడం ఎలాగో, రచయితకూ పబ్లిషరు దొరకడం అంత గొప్ప విషయం. ఇంతకూ నాకునేనై అతణ్ణి వెదుక్కుంటూ వెళ్ళలేదు. అతడే నన్ను పిలిపించాడు!

"మీ నవల ఒకటి వేయాలనుకుంటున్నానండీ! రెండు నెలల్లో ప్రెస్‌కాపీ నా చేతిలో వుండాలి...." అన్నాడు.

రెండు నెలల్లో ఒక నవల రాసి ముగించడం సాధ్యం కాదనుకుంటే, ఒక మహదవకాశం చేయిజారిపోవడం ఖాయం. ఏ వృత్తిలో ఎదురయ్యే సవాళ్ళు ఆ వృత్తిలో వుంటాయి. ఏకధాటిగా రాస్తే చెయ్యి నొప్పెడుతుందని, బుర్ర వేడెక్కుతుందని, పాత్ర పోషణ దెబ్బతింటుందని యిలా కుంటి సాకులు చెప్పడంలో అర్థంలేదు.

నా అంగీకారాన్ని పొందిన తర్వాత అడిగాడు పబ్లిషరు "మరైతే సబ్జక్టు మాటేమిటి?"

అవునవును. నవల రాయాలంటే సబ్జక్టు అంటూ ఒకటి వుండి తీరాలి. అందుకని "పరవాలేదు, దొరక్కపోదు, ఆలోచిస్తానులెండి" అన్నాను.

"అక్కర్లేదు. ఒక కథా వస్తువు రెడీగా వుంది.దాన్ని మీరు నవలగా రాసిస్తే చాలు..."

"మంచిదండీ! వస్తువుకోసం జీవితాన్ని తరచి చూడవలసిన పనిగాని, సామాజిక సమస్యల్ని అవగాహన చేసుకొనవలసిన శ్రమగాని నాకు లేకుండా చేశారు. మీ మేలు జన్మజన్మాలకు మరచిపోలేను. ఆ కథేమిటో సెలవివ్వండి" అన్నాను.

పది నిమిషాల్లో చెప్పి ముగించి "అయ్యా! ఇదేనండి సినాప్సిస్" అన్నాడాయన. "ఈ పాయింట్లు మనసులో వుంచుకుని రాసుకుంటూ పొండి. నవల తనంతటదే తయారైపోతుంది" అన్నాడు. నాశక్తియుక్తులపట్ల పబ్లిషరుగారికున్న విశ్వాసానికి నేనెంతో సంతోషించాను. కాని అందుకు నేను అర్హుణ్ణి కానని మాత్రం నాకు నికరంగా తెలుసు. పోర్టికోకు బాల్కానీకి తేడా ఏమిటో స్పష్టంగా తెలియనివాడు కథను ఒక పెద్ద ప్రాసాదంలో ఎలా నడిపించగలడు? పేవ్‌మెంటుపైన నడుస్తూ రోడ్డుపైన వెళ్ళేకారును ఒక ప్రయాణ సాధనంగా మాత్రమే గుర్తించినవాడు తన కథను కారుల్లో ఎలా త్రిప్పగలడు? ఎవరిని గురించి రాయాలో వాళ్ళ వేషభాషలు, నిత్యకృత్యాలు, అలవాట్లు, గుణదోషాలు, రాగద్వేషాలు, పరస్పర అనుబంధాలు మొదలైన వాటిని గురించి రచయితకు క్షుణ్ణంగా తెలిసివుండాలి గదా! నేను పల్లెలో పుట్టి పెరిగాను. అక్కడే స్థిరపడ్డాను. పనిమీద ఎప్పుడైనా పట్టణానికి వచ్చినా సాయంకాలానికల్లా తిరిగిపోవడం ఒక విధిగా పెట్టుకున్నాను. పల్లెప్రాంతాలలోని రైతులు, కూలీలు, బడిపంతుళ్ళు, వృత్తిపనుల వాళ్ళు, యింకా మరికొందరు అలాంటివాళ్ళే యింతవరకు నాకు కథా వస్తువును సరఫరా చేస్తూవచ్చారు.

శకునాలు పలికే బల్లిని కుడితితొట్టిలోకి తోసినట్టుగా మా పబ్లిషరు ఒక అలివిమాలిన పనిని నా నెత్తిపైన మోపాడు. ఏది గతి నాకు?

ఈ పరిస్థితిలో మా వూరి హైస్కూల్లో హెడ్మాష్టరుగా పనిచేసి రిటయిరైన రంగధామరావుగారు నన్ను ఆదుకున్నారు. ఒక శ్రీమంతుని భవంతిలో కొద్ది రోజులు మకాం పెట్టగలిగినట్టయితే అక్కడి వ్యక్తుల జీవన విధానమంతా యిట్టే ఆకళింపుకు వచ్చేస్తుందని చెప్పి, అందుకోసం ఒక ఏర్పాటు కూడా చేసిపెట్టారు.

ఆ శ్రీమంతుడి నివాస గృహమే బృందావనం.

ఆ ఇంటిని గురించి, ఇంటి ఖామందును గురించి రంగధామరావుగారు కొన్ని కీలకమైన అంశాలను చెప్పివుంచారు.

"మునిసిపాలిటీ స్థాయిని అధిగమిస్తూ సిటీ కావడానికి అర్రులు చాస్తున్న పట్టణం నుంచీ, కొంచెం దూరానికి విసరివేయబడి నట్టుంటుంది బృందావనం. లంకంత ఆవరణ మధ్య రెండంతస్తుల పెద్దమేడ. మేడ చుట్టూ తీర్చిదిద్దినట్టుండే పూలతోట. ఆ ఇల్లూ, ఆ ప్రదేశమూ ఎంతో చల్లగా, ప్రశాంతంగా, మనోహరంగా వుంటాయి. ఏ రచయితకైనా నాలుగు రోజులుండాలనిపించే చోటు" అన్నారాయన బృందావనాన్ని గురించి.

ఇంటి యజమానిని గురించి గూడా వివరించారు "దినపత్రికలు చదివేవాడివి గనుక ఎప్పుడో ఒకప్పుడు, ఎక్కడో ఒకచోట నీకు ఎస్.వి. నారాయణప్పగారి పేరు తారసిల్లే వుంటుంది. పూర్తిపేరు సింధూరం వెంకట నారాయణప్ప, 'పేరులోన నేమి పెన్నిధి గలదయా' అని నువ్వనుకోవచ్చు. ఒప్పుకుంటాను. పేరులో పెన్నిధులుండవు. మరెక్కడుంటాయి? పొలాల్లో, తోటల్లో, బ్యాంకుల్లో, ఇనప్పెట్టెల్లో వుంటాయి. అవన్నీ నారాయణప్పగారికి పుష్కలంగా వున్నాయి. చతుర్భుజాల్లా నలుగురు కొడుకులతనికి! వాళ్ళుగూడా తమకు తగిన బిజినెస్సులేవో చేసుకుంటూ బాగా సంపాదిస్తున్నారు. ఇంటి యజమాని, ఆయన భార్య, నలుగురు కొడుకులు, కోడళ్ళు, వాళ్ళ బిడ్డలు, ఇంకా వచ్చిపోయే బంధుమిత్రులు ఇంతమంది వుంటారు గదా! ఒకరితో ఒకరికి 'క్లాష్' రాకుండా అందరికీ అన్ని ప్రత్యేక ఆగారాలు - బెడ్‌రూం, డ్రాయింగ్‌రూం, అటాచ్‌డ్ బాత్‌రూంలతోసహా! విశేష సందర్భాల్లో కుటుంబ సభ్యులందరూ ఒక చోట సమావేశం కావాలంటే అందుకోసం మినీ థియేటరు లాంటి చావడి, ఉమ్మడిగా ఒక డైనింగు హాలు...అయినా తినబోతుండగా రుచులు చెప్పడమెందుకు? వెళ్తున్నావుకదా, చూస్తే నీకే తెలుస్తుంది..."

రావుగారు రాసి ఇచ్చిన ఉత్తరం జేబులో పెట్టుకుని ఒకనాటి ఉదయం ఎనిమిది గంటలప్పుడు నేను బృందావనం ఎదుట వాలిపోయాను.

గేటు లోపల చిన్న బెంచీపైన మరబొమ్మలా, కూర్చున్నాడు గూర్ఖా, నేను కనిపించగానే అతడి పెదవులు కదిలాయి. 'ఖ్యాహోనా?' అన్నాడు హిందీలో.

"అయ్యగారి కోసం వచ్చాను. ఆయన్ను కలుసుకోవాలి" అన్నాను.

"అయ్‌గారు? గర్‌మే నహీహై" అన్నాడు.

మంత్ర కవాటం మూసుకుపోయింది. ఇంక దాన్ని తెరిపించే శక్తి నాకు లేదు. బహుశా ఈనాటి కింక అతడు నోరు తెరవకపోవచ్చు.

వచ్చినంత దూరం తిరిగి వెళ్ళాలంటే నగరంలోని బస్‌స్టేషను కెంతలేదన్నా అయిదు కిలోమీటర్ల దూరముంటుంది. బస్సుగానీ, మరేదైనా వాహనంగాని దొరుకుతుందేమోనని

తారు రోడ్డుపైకి వచ్చాను. ట్రింగు, ట్రింగు మంటూ బెల్ వినిపించింది. తిరిగి చూచాను. ఒక సైకిలు రివ్వున నా ప్రక్కన్నుంచే దూసుకుపోయి గేటు ఎదుట ఆగింది. గూర్ఖా అటెన్షనులో నిలబడి సెల్యూట్ చేశాడు. తర్వాత తలుపులు తీయడం కోసం గేటువైపు నడిచాడు.

సైకిలు పైన వచ్చిన వ్యక్తి నన్ను చూచి క్రిందికి దిగాడు.

"ఏమండీ! ఎవరికోసమైనా వచ్చారా?" అని పలకరించాడు.

'బాబ్బాబూ! నువ్వెవ్వరివో గాని సమయ సంజీవిలా దొరికావు' అనుకున్నాను. "అవునండీ! నారాయణప్పగారికోసం వచ్చాను. రిటయిర్డు హెడ్మాస్టరు రంగధామ రావుగారు ఆయనకో ఉత్తరం రాసి ఇచ్చారు" అన్నాను.

"అట్లాగా, అయితే రండి" అంటూ అతడు ముందుగా దారితీశాడు. పూలమొక్కల నడుమ ఉదయకాలపు నీడలు పరచుకున్న సిమెంటు బాటగుండా నడుస్తున్నాము.

"రావుగారు బాగున్నారుకదండీ! చాలా రోజులయింది చూచి. ఏ రెండేళ్ళకో మూడేళ్ళకో వస్తుంటారు. వచ్చినరోజు రాత్రి ఆయనకు మా అయ్యగారికి నిద్ర వుండదు. చిన్ననాటి సంగతులు నెమరు వేసుకోడంతోనే సరిపోతుంది. రావుగారి పైన మా అయ్యగారి కొకందుకు కోపం వుందిలెండి! ఎందుకంటే, ఆయన ఈయన్నెప్పుడూ ఏ సహాయంగాని అర్థించలేదట! నీ దబ్బు, నీ హోదా నీ దగ్గరే వుండనీ, వాటితో నాకేమీ అక్కర్లేదు అనేది రావుగారి దృక్పథం. మొత్తంమీద భలే స్నేహితులు..."

బృందావనంలో యిలాంటి వ్యక్తి ఒకతను వున్నట్టు చెప్పనందుకు ఆ క్షణాన నాక్కూడా రావుగారిపైన కోపం వచ్చింది. అయితే అవతల వ్యక్తి ఆవులిస్తే ప్రేవులు లెక్కబెట్టేవాడు గావడం వల్ల నా పని కాస్తా సుగమమైపోయింది.

"నేను నారాయణప్పగారి పి.ఎ. నండి! నా పేరు లాజరస్" అంటూ అతడు నాకు సందేహనివృత్తి చేశాడు.

"ఆయన ఇంట్లో లేరని గూర్ఖా మూలంగా తెలిసింది" అన్నాను.

"అవును. ఏదో కంపెనీ డైరక్టర్ల మీటింగుందని మెడ్రాస్ వెళ్ళారు. సాయంకాలానికి రావచ్చు. అన్నట్టు మీరేం పనిమీద వచ్చారో? రహస్యం గాకపోతే నాతో చెప్పొచ్చు..."

"అబ్బే, రహస్యమేమీగాదు. రావుగారుకూడా కవరతికించకనే ఉత్తరం నా చేతికిచ్చారు. చదివితే మీకే తెలుస్తుంది..."

ప్లాట్‌ఫారంలా ఎత్తుగా వున్న వసారలో రోడ్డుకు అభిముఖంగా వున్న గదే లాజరస్ ఆఫీసు. అంతే వెడల్పున్న వసారాలో ఆ కట్టడం కుడి ఎడమలకు అర్ధచంద్రాకారంగా విస్తరించి వుంది.

సైకిల్‌కు తగిలించుకొచ్చిన సంచుల్లోనుంచి లాజరస్ రకరకాల వస్తువులను పైకి తీశాడు. కాలింగ్ బెల్ నొక్కగానే పరుగెత్తి వచ్చిన నౌకరుతో "ఇదిగో గంగన్నా! ఈ పెట్టె అమ్మగారికివ్వు. ఈ పత్రికలు సులోచనమ్మగారికి. ఈ పార్సెల్ హేమాదేవిగారికి. ఈ కేసెట్స్ తీసుకెళ్ళి చినబాబుగారి టేబిల్‌పైన పెట్టు" అన్నాడు. ఆయా వస్తువులతో గంగన్న గుమ్మం దాటి పోయాక "ఏమోయ్ గంగన్నా! మాకు రెండు కాఫీలు" అని పురమాయించాడు.

కాఫీ వచ్చేలోగా అతడు రావుగారి ఉత్తరాన్ని చదివేశాడు. ముగింపు దగ్గరికి వచ్చేసరికి సన్నగా ఒక లేనవ్వు అతడి పెదవులపైన చిందులాడింది. "అయ్యగారితో పనిబడి ఎందరెందరో వస్తుంటారు. కానీ ఇలాంటి పనిమీద మాత్రం ఎవ్వరూ రాలేదు" అన్నాడు.

అతడి అభిప్రాయంపైన వ్యాఖ్యానించలేదు.

గంగన్న కాఫీలు పట్టుకొచ్చేసరికి లాజరస్ నా విషయంలో ఒక నిర్ణయం తీసుకోగలిగాడు "గంగన్నా! ఇదిగోనయ్యా తాళంచెవి. తూర్పువైపు గదుల్లో మొదటిది తెరువు. అక్కడేదైనా సర్దవలసివుంటే చూడు. అదో మేష్టరుగారి బ్రీఫ్‌కేసు, తీసుకెళ్ళి గదిలో పెట్టు..."

"అతిథులకోసం బృందావనంలో నాలుగు గదులున్నాయి లెండి మేష్టరుగారూ!" నావైపు తిరిగి కొనసాగించాడు. "అందులో అయ్యగారికోసం ఎవరైనా వస్తే వుండే గది ఒకటుంది. అందులో మీరుండొచ్చు. ఎలాగూ మీరొక వారం రోజులైనా వుండాల్సిన పనిగదా! మీ అవసరాలన్నీ గమనించే పూచీ నాదే! అందులో ఏదైనా లోపం జరిగితే అయ్యగారికి నేను జవాబు చెప్పుకోవలసి వస్తుంది. రండి చెబుతాను...."

చెప్పడానికేముంది! సర్వాలంకరణ భూషితురాలై విభునికోసం వేచివున్న వాసవసజ్జికలా ఆ గది నా కోసం సిద్ధంగా వుంది. దిన, వారపత్రికలు కొన్నిట్ని తెచ్చి లాజరస్ బల్లపైన పడేశాడు. "ఇదేనండి గది! మీకేదైనా కావలస్తే కాలింగ్ బెల్ నొక్కండి. గంగన్న పలుకుతాడు. కాఫీ, టిఫిన్లు ఇక్కడికే వస్తాయి. మీరు డైనింగ్ హాల్లోకి వెళ్ళి భోంచేసినా సరే, లేదా ఇక్కడికి తెప్పించుకున్నా సరే – గంగన్న తెచ్చి పెడతాడు. నేను మధ్యాహ్నం పన్నెండు దాకా ఇక్కడుంటాను. ఆపైన టౌన్‌కు వెళ్ళి అయిదింటికో, ఆరింటికో తిరిగొస్తాను. ఏమండీ మేష్టరుగారూ! సరేనా? మళ్ళీ కలుసుకుందాం..."

నియమబద్ధంగా పని తర్వాత పనిలోకి దూకే సర్కస్ మేనేజరులా లాజరస్ తన తరువాతి కార్యక్రమాన్ని గమనించడానికి వెళ్ళిపోయిన తర్వాత నేనా గదిలోని పేము కుర్చీలోకి ఒదిగిపోయాను. కాని ఊరికే కూర్చోడం సాధ్యం కాదుగదా? కిటికీలు చూచాను. కిటికీలకు గట్టిన తెరల్ని చూచాను. గోడల్ని చూచాను, గోడలకు తగిలించిన చిత్తరువుల్నీ చూచాను. పాలు బోసి పాలెత్తుకోవచ్చుననిపిస్తున్న గది నేలవైపు చూచాను. దానిపైన పరచిన తివాచీని చూచాను. అద్దంలా మెరిసిపోతున్న పైకప్పును చూచాను. పైకప్పునుంచీ వ్రేలాడుతున్న దీప సముదాయాన్ని చూచాను. ఇంకా సోఫాలు, మంచం, పరుపు, నిలువుటద్దం, వాష్‌బేసిన్, నీళ్ళకూజాలాంటి వస్తు సామాగ్రినంతా చూచాను. ఒక చిన్న సైజు మ్యూజియంలో వున్నట్టే వుంది అప్పటి నా పరిస్థితి. ఒక అరగంట క్రితం నడి రోడ్డుపైన నిరాశ్రయుణ్ణిగా వున్నవాణ్ణి ఇప్పుడీ గదిలో వుండడం తలచుకుంటే అదొక నమ్మరాని విషయంగానూ, పరమాద్భుతమైన ఉదంతంగానూ తోస్తూ వుంది.

కొంతసేపు పత్రికలు తిరగేశాను. చేతిలోని పత్రికను అలాగే జారవిడిచి కుర్చీలోనే కునుకు తీశాను. భోజనం గదిలోకే తెప్పించుకున్నాను. తిని లేచేసరికి భుక్తాయాసం ముంచుకొచ్చేసింది. రెక్క తలుపులు ఓర వాకిలిగా వేసి సోఫాపైన సోలిపోయాను. గాఢంగా నిద్రపట్టేసింది. మెలకువ రాగానే వులికి పడ్డట్టుగా వాచివైపు చూచుకున్నాను. గంట నాలుగున్నరయింది. నేను నిద్రలో వుండగా గంగన్న గదిలోకి వచ్చి వెళ్ళినట్టున్నాడు. టీపాయ్ పైన ఫ్లాస్కు కనిపించింది. కానీ లేచి వెళ్ళి ఫ్లాస్కులోని కాఫీ తీసుకోడానికి సైతం బద్ధకం అడ్డుతగిలింది. కనురెప్పలు మళ్ళీ బరువెక్కి క్రిందికి వ్రాలిపోయాయి. అలా కొద్ది నిమిషాలు గడచి వుండొచ్చు. నిశ్చల కాసారంలో చిన్న గులకరాయి ఒకటి పడి మెల్లమెల్లగా అలలు బయలుదేరినట్టుగా దగ్గర్లో చిన్న కదలిక ఏదో వినిపించినట్లై కళ్ళు తెరిచాను. మల్లెపందిరిలో ఆకుల చాటునుంచి ఈవలికి వచ్చిన ఒకే ఒక మల్లెమొగ్గలా,

తోటంతా తిరిగి తిరిగి చివరకు పొదరింటి పూల రెమ్మపైన వాలిన సీతాకోక చిలుకలా ఒక ఆరేడేళ్ళ అమ్మాయి కడిగిన ముత్యంలా కుర్చీలో కూర్చొని వారపత్రికలో బొమ్మలు చూస్తోంది.

ఉన్నట్టుండి మనసులో కొన్ని విచిత్రమైన ఊహలు పుదుతుంటాయి. అందుకు కారణమేమిటో స్ఫురించదు. ఆ అమ్మాయి కనిపించేసరికి నాకు చేజారిన అమూల్యమైన వస్తువేదో దొరికినట్టయింది. ఎండదెబ్బ తగిలినవాడికి చల్లటి ఆశ్రయం లభించినట్టయింది. దాహంతో నాలుక పిడచ గట్టుకపోయినవాడికి చలిచెలమ ఒకటి చేరువకు వచ్చినట్టయింది.

"అమ్మాయ్! నీ పేరేమిటమ్మా?" అని అడిగాను.

పత్రికలోంచి తల పైకెత్తకనే ఒక కంటిని మాత్రం నావైపు త్రిప్పి ఆ పాపచెప్పింది. "రాధిక"

"గుడ్, బాగుందమ్మా! బృందావనిలో రాధిక - అందమైన ఒక బాలిక - సవ్వడి లేని పూలతోటలో రవళించెను ఒక గీతిక..."

ఆ పాప కళ్లు పెద్దవైపోయాయి. వారపత్రిక మూసేసింది. "ఏమండీ! మీరు పాటలు చెప్పేస్తారా అండీ?"

"ఎప్పుడైనా నోటికొస్తే చెప్పేస్తాను. కాని ఇప్పుడిది నేను చెప్పిందిగాదు. నువ్వే చెప్పించుకున్నావు..." అన్నాను.

కాసేపు తటపటాయించి ఆమె అడిగింది. "ఏమండీ! ఆ పాట నాకు రాసిస్తారా? కాన్వెంటులో పాటల పోటీ జరిగితే పాడ్డానికి...."

"ఇది నిన్ను చూచి ఇతరులు పాడేపాటమ్మా! కావలిస్తే నువ్వు పాడేపాటలు మళ్ళీ తీరిగ్గా రాసిస్తాను.... అన్నట్టు బడికి సెలవులా ఏమిటి? ఇంటిదగ్గరే వుండి పోయావే?..."

"మా కాన్వెంటుండడం యిక్కడ కాదండి! బెంగుళూర్లో. నాకు జబ్బు వచ్చిందిగా, మా డాడీ యింటికి తీసుకొచ్చేశారు."

పాప నీరసంగా వుండడానికి, ముఖం పాలిపోయి వుండడానికి కారణం బోధపడింది. "ఏం జబ్బొచ్చిందమ్మా? నయమైపోయిందిగదా? పథ్యం పుచ్చుకుంటున్నావేమిటి?" అని అడిగాను.

"ఇంకా పదేను రోజులదాకా కాన్వెంటుకు వెళ్ళొద్దన్నారు డాక్టరుగారు. ఏమండీ! మీరు పాటలేనా, కథలు గూడా చెబుతారా?"

"నీకు వినాలనుంటే కథలుగూడా చెబుతానమ్మా! ఎలాంటి కథలు కావాలి నీకు?"

పాత జ్ఞాపకాలేవో నెమరు వేసుకుంటున్నట్టుగా ఆలోచనలో పడిపోయింది. ఆ ఆలోచన ఒక కొలిక్కి రావడానికి కొద్ది నిమిషాలు పట్టింది. "ఏమండీ! తల్లిని కాపాడిన రాజకుమారుడి కథ తెలుసా మీకు. కాన్వెంటులో మా టీచరు చెప్పింది. సాయంకాలమైందట. పొద్దు పోయిందట. చీకటి పడిందట. చుట్టూ కొండలేన్ట. మద్దెలో దారిముందుగా పల్లకి పోతోందట. వెనుకన్నే గుర్రం పైన రాజకుమారుడొస్తున్నాట్ట. అప్పుడేమైంది? దొంగలు సీం బొగ్గులా నల్లగా, యింతింత లావు మీసాల్తో కేకలేస్తూ వొచ్చి వొచ్చి పల్లకిమీద పడ్డార్ట. అప్పుడేమో రాజకుమారుడు కత్తి తీశాట్ట. దొంగలపైన దూకాట్ట. ఏటుకొక్కణ్ణి నరికేశాట్ట. ఏమండీ! అలాంటి రాజకుమారుడి కథ తెలుసా మీకు?"

"తెలుసమ్మా! కాని, అది చాలా పెద్ద కథ. ఇప్పుడు కాదు, రేపుదయం నువ్వొస్తావా యిక్కడికి?"

"వస్తానుగా! మరిచేపోను. కథలంటే నాకు చాలా యిష్టం. పోనీ, యిప్పుడొక ఆటుంది. భలే తమాషా ఆటది. మీరొకదాన్ని మనసులో తల్చుకోవాలి. అదేమిటో నేను చెప్పేస్తాను..."

కొద్ది క్షణాలలోచించి నేనన్నాను. "అట్లాగేనమ్మా, తల్చుకున్నాను..."

"ఇప్పుడు నేను కొన్ని ప్రశ్నలడుగుతాను. అవును, కాదు, ఉంది, లేదు అని మాత్రం జవాబు చెప్పాలి."

"అట్లాగే"

"మీరు తల్చుకున్నదానికి ప్రాణముందా?"

"ఉంది"

"దానికి రెండు కాళ్ళుంటాయా?"

"ఊహూ"

"నాలుగు కాళ్ళుంటాయా?"

"ఉంటాయి..."

"అది అడవిలో ఉంటుందా?

"ఊహూ"

"ఊళ్ళో ఉంటుందా?"

"ఉంటుంది."

కాసేపు ఆలోచనలో పడిపోయాక అడిగింది. "అదెక్కువగా వీధుల్లో ఉంటుందా? అంటే, ఇంటికి బయటుంటుందా? అని."

"ఊఁహూ."

"ఇంట్లో ఉంటుందా?"

"అవును"

"తెల్సిపోయింది." చేతులు తడుతూ అంది పాప "అది పిల్లి!"

"భలే, భలే! ఎలా కనిపెట్టేశావమ్మా?" అంటూ నేను నవ్వేశాను.

"ఇప్పుడు నేను తల్చుకుంటాను. మీరు చెబుతారా?" మళ్ళీ ప్రారంభించింది పాప.

"సరేనమ్మా! నేనోడిపోతే నువ్వు నవ్వగూడదు"

"అబ్బే, మీరోడిపోరుగా! గెలుస్తారు. నాకు తెల్సు. ఉండండి. నేనొకటి తల్చుకున్నాను..."

"మంచిదమ్మా! దానికి ప్రాణముందా?"

"లేదు" ఎంతో గుంభనంగా చెప్పింది జవాబు.

నా గొంతుకలో వెలక్కాయ పడ్డట్టయింది. ప్రాణంలేని వస్తువులు ప్రపంచంలో చాలా వున్నాయి. రాళ్ళు, ఇళ్ళు, కుర్చీలు, బల్లలు, బట్టలు...

"కష్టయింగదా! మీకు తెలిసుండదు. నేను చెప్పిస్తానంకుల్! అది నేలపైన వుంటుందా అని అడగాలి."

"సరేనమ్మా! నీ అడుగుజాడల్లోనే నడుస్తాను. అది నేలపైన ఉంటుందా!"

"ఊఁహూ."

"నీటిలో వుంటుందా?"

"ఊంహూ."

ఏమిట్రా యిది! నేలా నీరూగాక ఈ భూ ప్రపంచంలో యింకేముంది? ఆఁ! జ్ఞప్తికొచ్చింది. "ఏమమ్మా! ఆకాశంలో వుంటుందా అది?"

"ఉఁ ఉంటుంది."

"పగల్లో కనిపిస్తుందా?"

"ఊంహూ."

"రాత్రుల్లో?"

"వొచ్చేస్తున్నారూ. దగ్గరి కొచ్చేస్తున్నారూ. రాత్రుల్లో కనిపిస్తుంది..." దీర్ఘాలుతీస్తూ అంది పాప.

విజయగర్వంతో నేనడిగాను "ఏమమ్మా! అది పిల్లలందరికీ నేస్తమా?"

"భలే భలే! మీరోడిపోలేదు. కనిపెట్టేశారు..."

"ఈ ఆట చాలా బాగుందమ్మా! నేనిక్కడి నుంచి వెళ్ళాక మా ఊళ్ళో వాళ్ళకందరికి నేర్పిస్తాను..."

"మీకు నేను ఆట నేర్పించానా! మీరు నాకు కథ చెప్పాలి అంకుల్!"

"చెబుతానమ్మా! రేపుదయం నువ్వు రావడమే తరువాయి"

"ప్రామిస్..." పాప చెయ్యి చాచింది.

చేతిలో చెయ్యి వేసి "ప్రామిస్‌గా చెబుతాను" అన్నాను.

"వొస్తానంకుల్! గుడీవినింగ్"

ఆ నాటి సాయంకాలం ఆరునుంచి ఎనిమిదింటిదాకా నాకు లాజరస్‌తో కాలక్షేపం జరిగింది. నేనతడి గదిలో వుండగానే మదరాసు నుంచీ ఫోను వచ్చింది. నారాయణప్పగారు ఏదో కోర్టు వ్యవహారంపైన మదరాసు నుంచి అట్లాగే హైదరాబాదు వెళ్తున్నారట. రెండు మూడు రోజుల్లో తిరిగొస్తారట. "రంగధామరావుగారు ఒకాయన్ను మీ దగ్గరికి పంపారు. ఆయన కొద్ది రోజులు మన యింట్లోనే వుంటారు. ఇప్పుడిక్కడే వున్నారు. మాట్లాడుతారా?" అని అడిగాడు లాజరస్. "వద్దొద్దు తరువాతొచ్చి మాట్లాడుతాను. ఆయన కన్ని వసతులూ కుదిరేటట్టు చూడు" అన్నారట నారాయణప్పగారు.

రాయల్ గెస్టునుగా నాకు లాజరస్ ద్వారా లాంఛనప్రాయమైన గుర్తింపు లభించింది. ఇప్పుడా ఫర్మానాపైన నారాయణప్పగారి ఆమోదముద్ర గూడా పడింది. ఇంక పరవాలేదు. చొచ్చుకపోవచ్చు.

"ఏమండీ లాజరస్‌గారూ! నన్నీయింట్లో వాళ్ళకు పరిచయం చెయ్యగూడదా?" అని అర్థించాను.

"మేష్టరుగారూ! నేనూ అదే ఆలోచిస్తున్నా. నారాయణప్పగారి నలుగురు కుమారుల్లో యిప్పుడొక్కరు మాత్రమే ఊళ్ళో వున్నారు. పెద్దబ్బాయి కాంట్రాక్టరు. ఆయన నెల్లూరులో ఒక సినిమా థియేటరు కట్టిస్తున్నాడు. ఇంటికెప్పుడు వస్తాడో, ఎప్పుడు వెళ్తాడో చెప్పలేము. రెండో అబ్బాయిది వ్యవసాయ శాఖ. ఆయన ట్రాక్టరు కొనుక్కురావడం కోసం కోయంబత్తూరు వెళ్ళాడు. ఆయన తిరిగిరావడం వెళ్ళినపని పూర్తి కావడం పైన ఆధారపడి వుంటుంది. మూడో అబ్బాయి కిక్కడే ఎలక్ట్రికల్ గూడ్స్ వ్యాపారం. ఉదయం టిఫిన్ చేసి వెళ్తే యిక రాత్రి పదిగంటల తర్వాతనే ఆయన తిరిగి రావడం. మధ్యాహ్న భోజనం కారియర్‌లో వెళ్ళిపోతుంది. పోతే, చినబాబు సంగతి. ఈయన రకరకాల ప్రయోగాలు

చేసి చివరికి ఐసు ఫ్యాక్టరీలో స్థిరపడ్డాడు. ఇటీవలే ఒక కారు కొన్నాడు లెండి! ఈ యింటికది అయిదో కారు. ఈ రోజు తెల్లవారు జామున కొత్త వెహికల్‌ను తీసుకుని తిరుపతి కొండకు వెళ్ళాడాయన - స్వామివారికి అర్చన చేయించడం కోసం..."

"పోనీ, సాహిత్యాభిరుచి కలిగిన వాళ్ళెవరైనా వుంటే చెప్పండి..." అన్నాను. రచయిత ఉనికికి యింత పరిగణన, మన్నన లభించేది పాఠకుడి సాన్నిధ్యంలోనని నా నమ్మకం.

"సాహిత్యం! అంటే పత్రికలు చదివే వారిని గురించా మీరడిగేది? రావడానికి యింటికి అన్ని పత్రికలూ వస్తాయి. కానీ నాకు తెలిసి సినిమా పత్రికలకే డిమాండు ఎక్కువ. హేమాదేవిగారు ఇంగ్లీషు పత్రికలు మాత్రమే చూస్తారు. తెలుగు పత్రికల కోసం ఎదురు చూచేది ఒక సులోచనమ్మగారే. ఏజంటు పంపేదాకా ఆమె ఓపిక పట్టదు. సీరియల్ నవల లంటే ఆమెకు చాలా యింటరెస్టు. సస్పెన్సు హారర్ అంటే మరీనూ..."

కోటలో ప్రవేశించాలని నా ప్రయత్నం. ఏవైపునుంచీ ప్రవేశించాలన్నా కవాటం మూసేవుంది.

"ఏమండీ లాజరస్‌గారూ! ఈ యింట్లో అందరూ ఒక చోట కూర్చుని భోజనం చేయడంగాని, కలిసి మాట్లాడుకోడంగాని ఎప్పుడైనా ఉంటుందా?" అని అడిగాను.

"ఎందుకుండదు? ఉగాదినా డందరూ కలిసి భోంచేశారు. ఇక దీపావళికే! అన్నట్టు వాళ్ళలో వాళ్ళకేమీ విరోధాలు లేవండీ బాబూ! అసలందుకు చోటేలేదు. వంటచేయడానికి, వడ్డించడానికి మనుషులున్నారు. ఎవరి కిష్టమైనప్పుడు వాళ్ళు వెళ్ళి భోజనం చేస్తారు. ఎదురైతే పల్కరించుకుంటారు. విడిపోతే పట్టించుకోరు. అసలొక వస్తువు లేకపోతేనే గదండి దానికోసం వెంపర్లాడడం! అన్నీ ఉన్నప్పుడు ఇంక పేచీ ఎందుకుంటుంది? పోతే, కాలం గడవడమెలాగంటారా? అందుకుండనే ఉన్నాయి గదా రేడియోలు, టేప్‌రికార్డర్లు, టి.వి.లు, వీడియోలు...."

లాజరస్‌ను వదిలిపెట్టి నేను నా గదిలోకి వచ్చేశాను. గంట తొమ్మిది కాబోతుండగా గంగన్న వచ్చి "భోజనం గదిలోకి తెమ్మంటారా? డైనింగ్ హాలు కొస్తారా?...." అని వాకబు చేశాడు. అతని కంఠంలో ఆర్ద్రతలేదు. 'ఇది నా పని. దీన్ని నెరవేర్చడం నా బాధ్యత' అన్న కర్తవ్యస్ఫురణ మాత్రమే ఉంది.

ఆ ముచ్చట గూడా తీర్చుకుందామని గంగన్న వెంట డైనింగ్ హాల్లోకి వెళ్ళాను. నేను వెళ్ళేసరికి అక్కడ యిద్దరు మహిళలు భోజనం చేస్తున్నారు. వాళ్ళు నావైపు ఎగాదిగా చూచారు. తరువాత ఒకరివైపొకరు చూచుకున్నారు. ఆగంతుకు డెవరో నాకు తెలియదంటే నాకు తెలియదన్న భావం ఆ చూపుల్లో ధ్వనించింది.

"చపాతీలు, ఇడ్లీలు, భోజనం, ఏది పెట్టమంటారు?" అన్నాడు వంటమనిషి. ఇడ్లీలే పెట్టమన్నాను. ఒక యిడ్లీ తిని తిరిగి చూచేసరికి కుర్చీలు ఖాళీగా ఉన్నాయి. ఇందాకా అక్కడ భోజనం చేస్తూ ఉండినవాళ్ళు వీలయినంత వేగిరంగా ఆ పని ముగించి వెళ్ళిపోయారేమోనన్న అనుమానం ఒక్క పట్టాన నన్ను వదిలిందిగాదు.

రాత్రి పడుకోడానికి ముందుగా నా నోట్‌బుక్ పైకి తీసి అందులో కొన్ని ముఖ్యమైన అంశాలు వ్రాసుకున్నాను. 1. పన్నెండు గంటలక్రితం నేనీ ఇంట్లో ప్రవేశించాను. అప్పటి నుంచి నా పాలిటికి కాలచక్రం ఆగిపోయినట్టుంది. 2. ఇక్కడ నాకు సమకూరిన సదుపాయాల్ని తప్పుపట్టజూడడం చక్కెర తిని చేదనడమే! ఎటొచ్చీ మొదటి తరగతి రాజకీయ ఖైదీకన్నా నా పరిస్థితి మెరుగ్గా లేదు. 3. ఈ యింటికి సంబంధించిన విలక్షణం

ఇక్కడ మనుషు లున్నారనేందుకు దాఖలా లేకపోవడమే! ఎంతో జాగ్రత్తగా ఆలకిస్తే మాత్రం ఎప్పుడైనా వినిపించే అడుగుల చప్పుడు, వంటింట్లో పాత్రలు కడిగే శబ్దం, ఉండి ఉండి తోటలోనుంచి వినిపించే పక్షుల కూతలు, గాలిని కోస్తున్నట్టుగా మేడ దగ్గరికి వచ్చి, మళ్ళీ అట్లాగే దూరమైపోయే కార్ల అలికిడి, ఇవి తీసేస్తే అదొక స్తబ్ధప్రపంచం. 4. ఇట్లాగే వారం రోజులు గడిస్తే నా బుద్ధి గూడా స్తబ్దమైపోయే ప్రమాదం ఉంది. ఈ ప్రమాదం నుంచి నన్ను రక్షించగలిగితే ఒక ఏడేళ్ళ అమ్మాయి మాత్రమే రక్షించాలి....

మరునాటి ఉదయం నాకు చాలా ఆలస్యంగా పదిగంటలకు తెల్లవారింది. బాల భానుబింబం "రాధిక" అనే అమ్మాయి రూపంలో ప్రత్యక్షమై గదిలో వెలుగులు విరజిమ్మింది.

"ఏమమ్మా! ఇక్కడ నాకేమీ పాలుపోవడం లేదు. ఎప్పుడెప్పుడొస్తావా అని ఎదురు చూస్తున్నా! ఇప్పుడా రావడం? ఎందుకమ్మా ఆలస్యం?" పసిపాపతో నిష్ఠూరాలు ఆడగూడదన్న ఇంగితం గూడా నాకు లేకపోయింది.

"రాత్రి నాకు 'లయిటు'గా జొర మొచ్చిందట! మమ్మీ నన్ను కదలకుండా పడుకోమని చెప్పింది...."

"మరైతే నువ్వొచ్చేశావే?"

"మమ్మీ లేదుగా! ఇందాకా కారు శబ్దం వినిపించలా. అందులో యెళ్ళిపోయింది. నేను మెల్లగా లేచొచ్చేశాను"

"అయ్యో, అట్లాగా! నేను నువ్వింకా మరిచిపోయావేమో అనుకున్నాను...."

"లేదంకుల్! కథ చెప్పరూ? రాజకుమారుడి కథ..."

"చెబుతానమ్మా! నువ్వు ముందా కుర్చీలో కూచో..."

పేము కుర్చీ పెద్దది. పాపచిన్నది. కుర్చీలో పాప బుడుంగున మునిగి పోయినట్టయింది.

"అమ్మాయ్ రాధికా! నువ్వెప్పుడైనా బాలనాగమ్మ అనే పేరు విన్నావా?"

తెలియదన్నట్టుగా క్రింది పెదవి ముందుకు సాచి, అడ్డంగా తలాడించింది రాధిక.

"పానుగంటి పట్నానికి ఏడుగురు రాజులు. ఆ ఏడుగురు రాజులకు ఏడుగురు రాణులు. రాజుల్లో చిన్న రాజు కార్యవర్ధి రాజు. రాణుల్లో కడగొట్టు రాణి బాలనాగమ్మ. ఆ బాలనాగమ్మ ఎటువంటిది? గొప్ప సౌందర్యవతి. అంటే ఎంతో అందంగా ఉంటుందన్న మాట! ఆమె అందచందాలను గురించి మాయలమరాఠీకి తెలిసింది. మరాఠీ అంటే ఎవరు. పరమ దుర్మార్గుడు, జడల జుత్తు, జీబురు గడ్డం, మిడి గ్రుడ్లు – అమ్మో, వాడి పేరు చెబితే పసిపిల్లలు పాలు తాగేవాళ్ళుకారు. మంత్ర తంత్రాల్లో వాడు నిపుణుడు. తలచుకుంటే వాడు మట్టిముద్దను రవ్వలడ్డుగా మార్చెయ్యగలడు. వేపాకుల్ని ఎర్ర తేళ్ళుగా మార్చెయ్యగలడు. రాతిని కోతిగా మార్చెయ్యగడు. అలాంటి మాయల మరాఠీ మారువేషం వేసుకుని, శంఖం ఒకటి చేతబట్టుకుని, శంభోశంకర... శంభోశంకర అనుకుంటూ బాలనాగమ్మకోసం బయల్దేరాడు..."

అమ్మాయి కళ్ళల్లో ఆందోళన.

"అప్పుడు పానుగంటి పట్నంలో ఒక్క రాజైనా లేడు. అందరూ యుద్ధానికి వెళ్ళిపోయాడు. మాయల మరాఠీ రాచనగరు ముందు నిలబడి'శంభోశంకర' అంటూ శంఖం పూరించాడు. పెద్దరాణి భిక్షం తీసుకొచ్చింది. 'ఛీ, పో సంతానం లేని స్త్రీ భిక్షం

పెడితే నేను స్వీకరించను' అన్నాడు. ఏడుగురు రాణుల్లోను అప్పటికి బిడ్డతల్లి బాలనాగమ్మ మాత్రమే. ఆమె భిక్షం తీసుకొచ్చింది. మాయల మరాఠీ జోలెలో నుంచి మంత్రదండాన్ని పైకితీసి 'ఓం హ్రీం క్లీం' అంటూ మంత్రాన్ని బాలనాగమ్మ పైకి ప్రయోగించాడు. ఆమె నల్ల కుక్కగా మారిపోయింది. మెడకు తాడు తగిలించి ఆ నల్లకుక్కను లాక్కుంటూ మాయల మరాఠీ తాను నివసించే నాగళ్ళపూడి గట్టుకు వెళ్ళిపోయాడు...."

ఊ కొట్టడంలో క్రమక్రమంగా స్థాయి తగ్గుతూ రావడం గమనించి, ఒకటి రెండు క్షణాలు ఆగి, "అమ్మాయ్, రాధికా! వింటున్నావా?" అని హెచ్చరించాను.

పాప వులికి పడింది. "వింటున్నా, వింటున్నా నంకుల్!" అంటూ కుర్చీలో సర్దుకుని కూర్చుంది.

కానీ బాలవర్ధిరాజు పెరిగి పెద్దవాడై తల్లిని చెరవిడిపించడం కోసం బయల్దేరి, దారిలో పులిరాజు పట్నం చేరుకునేసరికి, రాధిక పూర్తిగా అవశురాలై నిద్రలోకి జారిపోయింది.

దగ్గరికి వెళ్ళి చెంపపైన చేయి వేసి చూచాను. ఒళ్ళు వెచ్చగా వుంది.

కాలింగ్ బెల్ నొక్కగానే గంగన్న పూరుగెత్తుకొచ్చాడు. అమ్మాయిని తీసుకెళ్ళి మంచం పైన పడుకోబెట్టమన్నాను.

అప్పటినుంచీ ఒక ప్రశ్న నన్ను వెంటాడసాగింది. బిడ్డ ఈ స్థితిలో వుండగా, తల్లి ఆమెను వదిలిపెట్టి యింటినుంచి బయటకు ఎలా వెళ్ళగలిగింది? ఆ రోజు సాయంత్రం లాజరస్‌ను అడిగాను. అలవాటు పడిపోవడంవల్ల అక్కడి వ్యవహారాలన్నీ చాలా సజావుగానే వున్నట్టు అతనికి తోస్తున్నాయి.

"మేష్టరుగారూ! ఏమనుకున్నారో మీరు? హేమాదేవి గారంటే లేడీస్ క్లబ్ సెక్రెటరీ కదండీ! ఈ నెలాఖర్లో ఎప్పుడో వాళ్ళ యానివర్సిరీ వుందట! ఆమె కెన్ని పన్లుంటాయి. ఏంకథా! నారాయణప్పగారి కోడలన్నాక సోషల్ యాక్టివిటీస్ లేకపోతే ఎలాగండీ! ఒకవేళ ఆమె వదులుకోవాలంటే మాత్రం లేడీస్‌క్లబ్ వాళ్ళు ఆమెను వదిలి పెడతారా? ఎం.ఏ దాకా చదువుకున్నావిడ సెక్రెటరీగా వుందంటే క్లబ్‌కెంత పరువు, ఎంత ప్రతిష్ఠ..."

నా ప్రశ్నకు, తన సమాధానానికి పొంతన కుదరలేదని అతడు కొంచెం ఆలస్యంగా గ్రహించినట్టున్నాడు. అందుకని మళ్ళీ కొనసాగించాడు "బిడ్డకు జబ్బుగా వుందే అనుకోండి! దగ్గర తల్లి వుండిమాత్రం ప్రత్యేకంగా చేయగలిగిందేముంది? ఫోన్‌చేస్తే డాక్టరొచ్చి మందులిచ్చి వెళ్తాడు. పాలు, బ్రెడ్డూ యిస్తూ చూసెట్టుకోడానికి పనిమనుషులుండనే వున్నారు..."

ఏ ప్రశ్నకైనా లాజరస్ దగ్గర రెడీమేడ్ సమాధానాలున్నాయి. ఒక సందర్భంలో నేను నోరుజారి "ఇంత పెద్ద ఇంట్లో పది పన్నెండు మందిదాకా బిడ్డలుండి వుండొచ్చు. అదొక పెద్ద వెలితిగా తోస్తూ వుంది" అన్నాను. లాజరస్ నవ్వేశాడు "భలే వారే? బిడ్డలు లేకేమండోయ్! వాళ్ళు రెసిడెన్సియల్ స్కూళ్ళల్లో కాన్వెంటుల్లో వున్నారు. సెలవులొస్తే అమ్మమ్మగారి ఇండ్లకు, ఇంకా బంధువుల ఊళ్ళకూ వెళ్తారు. ఇక్కడికొచ్చి గూడా కొద్ది రోజులుంటార్లెండి" అన్నాడు.

ఆకాశంలో మబ్బులు క్రమ్ముకోవడం వల్ల సూర్యుడు కనిపించకపోయిన దినాన్ని దుర్దినం అంటారట! ఆ పరిభాషలో చెప్పాలంటే బృందావనంలో గడిపిన మూడోరోజు నా పాలిటికి దుర్దినమైపోయింది. చూపులు గడప దగ్గరే కాపురం పెట్టేశాయి. కళ్ళు

కాయలు గాచాయి. బిడ్డ కెలావుందోనన్న బెంగ గుండె గూడులో గిరికీలు కొట్టింది. ఎడతెగని ప్రతీక్షకు చివర మధ్యాహ్నం మూడు గంటలప్పుడు మబ్బుల చీకటిలో నుంచి సూర్యకిరణం ఒకటి తొంగిచూచినట్టుగా అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ రాధిక గుమ్మంలోకి వచ్చేసింది. అక్కడామె నిలుచున్నదల్లా ఒకటి రెండు నిమిషాలు మాత్రమే!

"గుడీవినింగంకుల్! రాత్రి నాకు మళ్ళీ జొరమొచ్చిందట! ప్రొద్దున్నే డాక్టరుగారొచ్చి చూచివెళ్ళారు. బెడ్రెస్టు తీసుకోమన్నారు. రాత్రికి తగ్గిపోతుందట - డాక్టరు చెప్పారు. మమ్మీ నిద్రపోతుంటే నే నొచ్చేశాను. రేపు నాకు జొరం లేకపోతే మమ్మీ క్లబ్బుకెళ్ళిపోతుంది. అప్పుడొస్తానంకుల్! మిగిలిన కథ చెబుతారా?"

"అలాగేనమ్మా! తప్పకుండా చెబుతాను" అన్నాను.

ఆనాటి సాయంకాలం హైదరాబాదు నుంచి ఒక వార్త వచ్చింది. నారాయణప్పగారి రాక మరింత ఆలస్యం గావచ్చునట. మరునాటి ఉదయం గంగన్న చెప్పాడు. బుల్లెమ్మగారిని నర్సింగ్ హోంకు తీసుకెళ్తున్నారట. అప్పుడింక నేను బృందావనంలో గోళ్ళు గిల్లుకుంటూ కూచోవలసిన అగత్యమేమీ కనిపించలేదు. లాజరస్‌తో చెప్పి, సెలవుతీసుకుని చక్కా రోడ్డుపైకి వచ్చేశాను.

వస్తూ వస్తూ అనుకున్నాను. ఊరికి వెళ్ళగానే పబ్లిషరుగారికి ఉత్తరం రాయాలి. ఆయన సూచించిన ఇతివృత్తంతో నవల రాయటం నాకీ జన్మలో సాధ్యం గాకపోవచ్చు. కాని నా సంతృప్తికోసం నేను రాధికను గురించి మాత్రం కథ రాస్తాను. నాలుగు రోజుల బృందావనం మజిలీలో నేను ఒక్క అమ్మాయిని మాత్రం అర్థం చేసుకోగలిగాను. ఆరోగ్యం కుదుటపడగానే ఆమె ఇంటికి వెళ్తుంది. గదిలో కథలు చెప్పే అంకుల్ కోసం చూస్తుంది. అతడు కనిపించడు. ఇంతకూ అతడెవరో? ఎక్కడ నుంచి వచ్చాడో? మళ్ళీ ఎప్పుడు వస్తాడో? అసలొస్తాడో రాడో ఆమెకేమీ తెలియదు. నాకైనా వీలయితే 'అమ్మా, రాధికా! బాలవర్ధిరాజు మాయలమరాఠి ప్రాణరహస్యం తెలుసుకున్నాడు. ఏడు సముద్రాల కావలి నుంచి పంచెవన్నెల చిలకను తీసుకొచ్చి దాని గొంతు నులిమి మాయల మరాఠిని చంపేశాడు. తల్లిని చెరనుండి విడిపించాడు' అంటూ మూడు ముక్కల్లోనైనా కథను సంగ్రహంగా చెప్పి ముగించాలనుంది. చాలా చిన్న కోరికే! కానీ జీవితంలో ఒక్కొక్కప్పుడు చాలా చిన్న కోరికలు గూడా తీరవేమో?

ఇంతకూ నే నెవరు. రాధిక ఎవరు? ఎవరికి వారే యమునా తీరే....

♦ ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక -1986 ♦